

Strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019 i Bornholms Regionskommune (BRK)

Bornholms Regionskommunes Frivillighedsstrategi har til formål internt i kommunen, at udmønte den fælles frivillighedspolitik, "Fælles på Bornholm", som kommunalbestyrelsen sammen med en række bornholmske foreninger tiltrådte i foråret 2015.

"Fælles på Bornholm" har det fælles mål at forbedre rammer, vilkår, og muligheder for at være frivillig på Bornholm. Det søges opnået gennem oprettelsen af et "Frivillig Forum" og en fælles indgang for alle der ønsker at være frivillige på Bornholm.

Paraplyorganisationen Frivillig Forum Bornholm (FFB) blev oprettet i februar 2016 og som en af de første store opgaver arbejder FFB på en fælles indgang for alle, i første omgang en fælles portal, til udbud af frivillige jobs, til rekruttering af frivillige, promovning af aktiviteter og andre værktøjer, der kan sikre bedre rammer om frivilligheden på Bornholm.

(Fra "Fælles på Bornholm – en politik for frivillighed og aktivt medborgerskab")

På baggrund af Frivillighedspolitikken og kommunalbestyrelsens temamøde den 27. oktober 2016 og forudgående interviews med den administrative ledelse og nøgleaktører har det vist sig at der er brug for en konkret og handlingsorienteret BRK strategi for samspillet mellem kommunen, frivillige og foreningslivet.

På især fire områder i BRK er der brug for at styrke samspillet mellem kommune og frivillige:

- Ældreområdet, herunder i forbindelse med projektet "Den rehabiliterende ældreorganisation"
- Integration af flygtninge, på grundlag af kommunalbestyrelsens "Vision og strategi for modtagelse af nye flygtninge og deres familier"
- Skoleområdet, herunder i forlængelse af folkeskolereformen
- Sunde og grønne lokalsamfund, baseret på bl.a. de gode erfaringer med SoL-projektet og i relation til revitaliseringen af "Bright Green Island" strategien

Bornholms Regionskommunes Frivillighedsstrategi indeholder tværgående tiltag, der skal sikre at de fornødne rammer og forudsætninger er til stede for en mere målrettet styrkelse af samspillet mellem de kommunale enheder, frivillige og foreningslivet.

Samtidig med de tværgående tiltag vil der i løbet af første halvår 2017 blive udarbejdet konkrete handleplaner for hvert af de fire udvalgte områder. Dette arbejde vil ske på grundlag af oplæg fra de berørte centre og behandlinger i de berørte politiske fagudvalg.

For hvert område beskrives mål, ønskede effekter, konkrete handlinger og tidsplaner, samt de ressourcer, midler, redskaber og kompetencer, der prioriteres til indsatsen.

Med frivilligt arbejde forstår vi:

En indsats, der er frivillig, ulønnet og udføres over for personer uden for den frivilliges familie og slægt, og som er til gavn for andre end én selv og ens familie.

(Fra "Fælles på Bornholm – en politik for frivillighed og aktivt medborgerskab")

Den tværgående indsats

Hvor vil vi hen?

Målet med den tværgående indsats er at sikre at BRK har de fornødne rammer, kompetencer og redskaber til et styrket samspil med aktive borgere, frivillige og foreningslivet, herunder

- at det er nemt og attraktivt at være frivillig på Bornholm
- at det er nemt og attraktivt for kommunens medarbejdere at samarbejde med frivillige
- at borgerne oplever sammenhæng mellem indsatserne fra fagprofessionelle og frivillige
- at der skabes anledninger til at den frivillige verden og kommune mødes og samarbejder
- at hele organisationen indtænker frivillige og partnerskaber med foreningslivet i opgaveløsninger og udvikling af nye initiativer, hvor det er muligt, og sammen med erhvervslivet, hvor det giver mening

Hvad vil vi opnå?

Trivsel for borgerne og en videre udvikling af velfærdssamfundet er i stigende grad afhængige af et godt samspil mellem kommune, borgere, frivillige, foreningslivet og erhvervslivet.

Bornholms Regionskommunes Frivillighedsstrategi sørger for at BRK er gearet til at rumme dette arbejde, til gavn og glæde for borgerne på Bornholm.

Vi anerkender:

- at frivillighed henvender sig til alle - fordi alle borgere er en ressource og har noget at bidrage med
- at der er mange forskellige typer af frivillighed, fra et engagement i en interesseorganisation, lokal borgerforening, idrætsforening, kulturinstitution, i hjemmeværnet, ved socialt arbejde og/eller noget helt andet
- at den frivillige verden har mange ansigter, fra enkeltpersoners aktive medborgerskab, over lokale foreninger til store landsdækkende organisationer
- at det frivillige samarbejde har mange former, fra uformelt samarbejde til mere formelle partnerskaber

(Fra "Fælles på Bornholm – en politik for frivillighed og aktivt medborgerskab")

Samarbejde

De overordnede mål for den tværgående indsats kan alene nås gennem et tæt samarbejde mellem kommune, de frivillige og foreningslivet. BRK samarbejder bl.a. med foreningslivet gennem instanser som Folkeoplysningsudvalget, Ældrerådet, Handicaprådet, Integrationsrådet, Idrættens Videns- og Kompetenceråd, Bornholmske Borgerforeningers Samvirke (BBS) og i/med andre fora.

Der har dog vist sig behov for en bredere platform for samspillet med frivillige og foreningslivet på tværs af sektorer som fritid-kultur, social-sundhed, teknik-miljø mv.

DERFOR har BRK, sammen med en række foreninger, været med til at udarbejde og efterfølgende tiltrådt den fælles politik for frivillighed og aktivt medborgerskab "Fælles på Bornholm".

DERFOR indgår BRK som medlem af paraplyorganisationen Frivillig Forum Bornholms bestyrelse, stiller sekretariatsbetjening til rådighed herfor og yder en årlig driftsstøtte (2016: 150.000 kr.)

Synlighed, rekruttering og match

De borgere, der ønsker at være frivillige, skal nemt kunne finde oplysning om mulighederne herfor. Tilsvarende skal det være let for kommunens centre og institutioner at kunne annoncere frivilligjob, der udbydes.

DERFOR støtter BRK arbejdet i FFB med at etablere en fælles portal for frivillige, foreningslivet, kommunens centre og andre aktører. Portalen vil synliggøre både ledige frivilligjobs, interesserede frivillige og understøtte det bedst mulige match mellem disse.

Denne funktion kan suppleres med "Frivilligbørs", hvis der skulle vise sig interesse og efterspørgsel herfor.

Modtagelse og trivsel

En ordentlig modtagelse af den frivillige og en tydelig forventningsafstemning mellem den frivillige og kommunen er helt afgørende, hvis frivilligt arbejde og partnerskaber skal være attraktivt for begge parter.

DERFOR vil BRK inden 1. juli 2017

- udpege kontaktpersoner i alle centre og institutioner, der i deres opgaveløsning samarbejder med frivillige og foreninger. Kontaktpersonerne gøres synlige via den fælles portal og knyttes til det eksisterende BRK netværk om frivillighed, der samtidig styrkes til at blive det koordinerende led for hele den tværgående indsats
- fastlagt grundlæggende procedurer for henvendelse fra borgere og foreninger
- udarbejdet en vejledning omkring modtagelse af frivillige, herunder om gode rammer og trivsel (evt. lokaler til rådighed, gratis kaffe mv.)
- udarbejdet og udmeldt retningslinjer for forsikringsforhold for frivillige, der er knyttet til kommunale centre og institutioner
- afholdt informationsmøder, evt. i kombination med personalemøder, om kommunens frivillighedsstrategi, i alle relevante centre og institutioner, herunder med orientering om den fælles portal, kontaktpersoner, vejledninger og procedurer samt om BRK netværk om frivillighed.

DERFOR vil BRK inden 1. juli 2017 afklare

- om der er behov for / ønske om en egentlig håndbog omkring frivillighed, til støtte for de kommunale medarbejdere, der i det daglige samarbejder med frivillige
- om der er behov for / ønske om et frivilligcenter, i tæt samspil med FFB – og i givet fald med hvilket ejerskab, struktur, opgaver mv.

Vi mener, det er helt grundlæggende:

- at samspillet mellem den frivillige verden og det offentlige skal bidrage til et inkluderende og ansvarsfuldt samfund, hvor borgeren finder mening i at være med til at bidrage til samfundet
- at det frivillige arbejde ikke ses som en erstatning for det faglige, professionelle arbejde
- at de frivillige inddrages i beslutninger, der berører deres frivillige arbejde
- at mulighederne for frivillighed synliggøres, herunder frivillige jobs og aktiviteter, samt kendskabet til rammer og midler af betydning for frivilligheden, f.eks. puljemidler, muligheder for rådgivning mv.
- at samspillet om frivillighed forankres og danner basis for initiativer og beslutninger blandt frivillige, i foreningslivet og i kommunen – både politisk og ledelsesmæssigt

(Fra "Fælles på Bornholm – en politik for frivillighed og aktivt medborgerskab")

Kompetenceudvikling

Frivilligt arbejde og partnerskaber med foreningslivet forudsætter at de involverede kommunale medarbejdere er kompetente på en række områder i samspillet. Det gælder ved modtagelsen, forventningsafstemningen, klarhed omkring faggrænser og forsikringsforhold mm.

DERFOR VIL BRK inden 1. juli 2017 afdække behov for kompetenceudvikling af medarbejdere i de enkelte berørte centre og institutioner. På dette grundlag vil BRK' s frivillighedskordinator planlægge kurser for 2. halvår 2017, der retter sig mod:

- De mere grundlæggende forhold omkring samarbejdet med frivillige og foreninger, herunder modtagelse, rammer og trivsel, forsikringsforhold, finansieringsforhold osv.
- De mere specifikke forhold, der gør sig gældende i samarbejdet med "egne frivillige", dvs. uorganiserede frivillige og frivillige, der er tilknyttet kommunen uden aftaler med foreninger.

Rammer og ressourcer

Økonomi: Ud over de eksisterende budgetrammer vil der på en række områder være mulighed for at søge tilskud til frivillige aktiviteter fra § 18 og § 79 puljerne indenfor det sociale område, samt Folkeoplysningsmidler indenfor kultur- og fritidsområdet.

BRK's fundraiserteam vil være behjælpelig med at afdække støttemuligheder og vejlede omkring projektudvikling og ansøgninger til relevante fonde og puljer.

Koordination: Sekretariatet og Center Sundhed varetager sammen den overordnede koordination af den tværgående indsats. BRK' s frivillighedskordinator er tovholder for de netværksorienterede aktiviteter, som at afdække og understøtte kompetenceudvikling i form af kurser rettet mod både kommunale medarbejdere og samarbejdspartnere. Sekretariatet varetager den sekretariatsmæssige betjening i forhold til direktion, chefgruppe og kommunalbestyrelsen, samt koordinationen i forhold til Frivillig Forum Bornholm.

Lokaler: BRK vil tilgodese foreninger og gruppers behov for lokaler til udvikling af deres aktiviteter, samt skabe overblik over lokaler der kan benyttes af frivillige foreninger.

Portal: Inden 1. juli 2017 vil en fælles frivillig-portal være oprettet i tilknytning til BRK' s hjemmeside, og udgøre den éne indgang, der blev vedtaget med den fælles politik for frivillighed og aktivt medborgerskab.

Vi vil opnå:

- at styrke samarbejdet mellem de frivillige organisationer, bl.a. med fokus på at støtte hinanden ved større events, anskaffelse af fælles faciliteter og udstyr mv.
- at udarbejde strategier for handling på de forskellige områder, hvor der er brug for et tæt samspil mellem frivillige, foreningsliv og det offentlige. Det gælder f.eks. på det sociale, sundhedsmæssige, kulturelle og miljømæssige område, samt i sager af betydning for lokalsamfundene.

(Fra "Fælles på Bornholm – en politik for frivillighed og aktivt medborgerskab")

Fire udvalgte indsatsområder

Den rehabiliterende organisation

Kommunalbestyrelsen besluttede den 25. juni 2015 at etablere 'Den Rehabiliterende Organisation' – og dermed at brede en rehabiliterende tænkning ud på hele ældreområdet og dele af sundhedsområdet, hvor formålet er at give borgeren støtte, vejledning og træning til at opnå et selvstændigt og meningsfuldt liv. I tråd med den rehabiliterende indsats og Ældrepolitikens mål om længst muligt i eget liv, ses bl.a. et behov for aktivitet og netværk, hvor frivillige indgår som værdsatte samarbejdspartnere og supplement til de kommunale kerneydelser.

Berørte centre: Center for Ældre, Center Sundhed

Berørte udvalg: Social- og Sundhedsudvalget

Integration af flygtninge

Kommunalbestyrelsen vedtog den 26. maj 2016 "Vision og strategi for modtagelse af nye flygtninge og deres familier", hvor sigtet er at sikre

- Gode modtageforhold
- Hjælp til beskæftigelse, skole, fritidsaktiviteter, bolig og inklusion i lokalsamfund
- Trivsel gennem støtte til familiesammenføring og til uledsagede børn

Det kan alene lykkes i et tæt samarbejde med erhvervslivet, foreningslivet og frivillige, herunder i de bornholmske lokalsamfund.

Berørte centre: Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse, Center for Skole, Kultur og Fritid, Center for Teknik og Miljø, Center Sundhed, Center for Børn og Familie

Berørte udvalg: Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget, Børne- og Skoleudvalget, Fritids- og Kulturudvalget, Teknik- og Miljøudvalget, Social- og Sundhedsudvalget

En åben og inkluderende folkeskole

Det er kommunalbestyrelsens mål, at folkeskolen skal være inkluderende og en mere åben skole for det omkringliggende samfund, til gavn og glæde for elever og lærere, øget trivsel, ansparing til aktivt medborgerskab – uden at det sker på bekostning af kvalitet og faglighed

Berørte centre: Center for Skole, Kultur og Fritid

Berørte udvalg: Børne- og Skoleudvalget

Sunde og grønne lokalsamfund

Kommunalbestyrelsens politiske mål er gennem lokalsamfundstilgangen at understøtte de lokale samfund som sunde og attraktive lokalområder.

Dels ved at en stor del af kommunens forebyggende og sundhedsfremmende arbejde, skal foregå i lokalsamfundsregi – á la Sundhed og Lokalsamfundsprojektet, SoL. Hvilket i praksis betyder, at indsatser og tilbud i høj grad skal foregå på lokalsamfundets betingelser og tilpasses de udfordringer og muligheder, som hverdagslivet byder.

Dels på de grønne områder ved, evt. baseret på en lokal udviklingsplan, LUP, at understøtte lokale ildsjæle og foreninger i at udarbejde og gennemføre lokale projekter, så som pasning af grønne områder, havne og andet, mod at kommunen stiller gratis materialer til rådighed og på anden vis leverer modydelser.

Berørte centre: Center Sundhed, Center for Teknik og Miljø, Center for Ejendomme og drift, Center for Skole, Kultur og Fritid

Berørte udvalg: Social- og Sundhedsudvalget, Teknik- og Miljøudvalget, Fritids- og Kulturudvalget